

Rautniemen alueen METSO-suojeluhakemuksen vireille saattaminen

TEKNLTK 25.08.2026
383/11.00.00/2026

Asian tausta

Teknisen lautakunnan hyväksymässä teknisten ja ympäristöpalvelujen strategian toimenpideohjelmassassa 2026–2029 yhtenä *Tulevaisuuden tekijät* -kokonaisuuden päätavoitteena on edistää Asikkalan luonnon ja vesistöjen kestäväää käyttöä sekä huolehtia luonnon monimuotoisuudesta myös tuleville sukupolville. Toimenpideohjelman mukaan kunnan toiminnassa, kunnossapidossa ja lupavalvonnassa huomioidaan luonnon monimuotoisuus, vesistöjen suojelu ja ympäristövastuullisuus.

Etelä-Suomen metsien monimuotoisuuden toimintaohjelma METSO perustuu maanomistajan vapaaehtoisuuteen. Ohjelman tavoitteena on turvata monimuotoisuudeltaan arvokkaita metsäisiä elinympäristöjä ja ehkäistä metsäisten luontotyyppien sekä metsälajien taantumista. Maanomistaja voi tarjota suojeltavaksi koko kiinteistön tai määräalan. Kohteen soveltuvuus arvioidaan ohjelman valintaperusteiden mukaisesti, ja toteutettavasta suojelusta voidaan maksaa maanomistajalle korvaus.

Kaakkois-Suomen elinvoimakeskus on maaliskuussa 2026 ilmoittanut, että vapaaehtoisen suojelualueen perustamista koskeva prosessi käynnistetään maanomistajan tekemällä METSO-metsiensuojelu-hakemuksella. Hakemuksen voi toimittaa sähköisen asiointipalvelun kautta tai elinvoimakeskuksen kirjaamoon. Elinvoimakeskus antaa kohteen soveltuvuutta koskevan tarkemman arvion hakemuksen jättämisen jälkeen.

Rautniemen alue

Asikkalan kunnan omistamalla Rautniemen alueella, kiinteistöllä 16-417-8-440, sijaitsee ennestään pienialaisia suojelukohteita ja niiden ympärillä metsäalueita, joiden soveltuvuutta suojeluun on alustavasti selvitetty.

Aikaisemmin Hämeen ELY-keskuksen ympäristösuunnittelija Heini Karvinen on nostanut esille alueen olemassa olevien luontotyyppi- ja suojelualueiden hoitoon sekä saavutettavuuteen liittyviä kysymyksiä. Metsänterän Lauri Kahila on arvioinut erityisesti Rautniemen eteläisemmän osan olevan koneelliselle puunkorjuulle vaikeasti saavutettavaa, maastoltaan jyrkkää ja hankalaa sekä metsältään luonnontilaista tai luonnontilaisen kaltaista. Hänen arvionsa mukaan suojelualueen laajentamisen selvittämiseksi on perusteita, koska alue soveltuu heikosti metsätaloustyöskäyttöön.

Elinvoimakeskuksen ylitarkastaja Soile Hiitola on tehnyt kohteelle yleispiirteisen maastokäynnin ja arvioinut kohteen pinta-alallisesti merkittäväksi. Elinvoimakeskuksen mukaan hakemusta jätettäessä ei ole vielä tarpeen määritellä suojelualueen lopullista ja yksityiskohtaista

rajausta. Hakemuksen jättämisen jälkeen kohteesta, rajauksesta ja suojelun ehdoista neuvotellaan elinvoimakeskuksen ja kunnan kesken.

Valmistelussa tulee selvittää erityisesti alueen:

- voimassa oleva kaavoitus ja muut maankäyttötavoitteet;
- olemassa olevat suojelualueet ja niiden tarkat rajat;
- voimassa olevat puukaupat, metsänkäyttöilmoitukset ja muut sopimukset;
- kulkuoikeudet, käyttöoikeudet ja mahdolliset vuokra- tai venepaikkajärjestelyt;
- rakennelmat, tiet, polut ja muut virkistys- tai vapaa-ajankäytössä olevat alueet.

Rautniemen eteläkärjessä on muun muassa rantaan johtava polku tai kulkuväylä sekä veneiden säilytystä. Käytössä olevat alueet voidaan jatkovalmistelussa joko rajata suojelualueen ulkopuolelle tai niiden nykyinen käyttö voidaan ottaa huomioon suojelualueen ehdoissa ja tarvittaessa laadittavassa käyttö- ja hoitosuunnitelmassa. Hakemusvaiheessa riittää, että kunta ilmoittaa tiedossaan olevista käytötavoista ja sopimuksista.

Alustava tarkastelualue

Hakemuksen alustavaksi tarkastelualueeksi esitetään liitekarttaan merkityt metsäkuviot: 224, 225, 226, 227, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238 ja 239.

Kuviot sisällytetään hakemukseen siltä osin kuin ne eivät jo kuulu olemassa olevaan suojelualueeseen. Kuvioiden ja nykyisten suojelualueiden rajat tarkistetaan paikkatieto- ja kiinteistörekisteriaineistosta ennen hakemuksen toimittamista.

Hakemuksessa esitettävä alue on tässä vaiheessa alustava selvitysalue. Hakemuksen jättäminen ei merkitse lopullista päätöstä alueen suojelemisesta eikä lopullisen rajauksen, suojelumudon, rauhoitusmääräysten, korvauksen tai muiden ehtojen hyväksymistä.

Elinvoimakeskuksen kohdearvioinnin ja kunnan kanssa käytävien neuvottelujen jälkeen valmistellaan erikseen päätettäväksi:

1. suojeltavaksi esitettävien alueiden tarkka karttarajaus ja pinta-ala;
2. suojelun toteuttamistapa ja rauhoitusmääräykset;
3. alueelle jäävät käyttöoikeudet, kulkuyhteydet ja muut tarpeelliset poikkeukset;
4. suojelusta kunnalle maksettava korvaus ja muut taloudelliset vaikutukset; sekä
5. suojelun hyväksyminen ja sitä koskevien sopimusten tai päätösasiakirjojen hyväksyminen.

Vaikutusten arviointi

Ympäristövaikutukset: Asian selvittämisellä ja mahdollisella suojelulla arvioidaan olevan myönteisiä vaikutuksia luonnon monimuotoisuuteen, metsäisten elinympäristöjen säilymiseen, maisema-arvoihin ja olemassa olevien suojelualueiden ekologiseen kokonaisuuteen.

Taloudelliset vaikutukset: Hakemuksen tekemisestä aiheutuu tässä vaiheessa lähinnä valmistelu- ja selvitystyötä. Mahdollisen suojelun vaikutukset metsätalouden tuottoihin sekä kunnalle maksettavan suojelukorvauksen määrä täsmentyvät vasta kohdearvioinnin ja neuvottelujen jälkeen.

Maankäyttö- ja virkistysvaikutukset: Hakemuksen vireille saattaminen ei itsessään muuta alueen nykyistä käyttöä. Polkujen, kulkuyhteyksien, veneiden säilytyksen ja muiden käyttömuotojen jatkuminen arvioidaan osana tarkemman rajauksen ja mahdollisten rauhoitusmääräysten valmistelua.

Toimivalta

Asikkalan kunnan hallintosäännön 43 §:n mukaan teknisen lautakunnan vastuulle kuuluvat kunnan maa-alueiden ja metsien hoito. Tekninen lautakunta vastaa kunnan kiinteistöistä sekä edustaa kuntaa ja käyttää kunnan puhevaltaa toimialaansa kuuluvissa asioissa. Näillä perusteilla tekninen lautakunta voi päättää Rautniemen METSO-selvityksen ja maanomistajan hakemuksen käynnistämisestä.

Lopullisen suojelupäätöksen toimivalta arvioidaan erikseen sen jälkeen, kun suojelumuoto, lopullinen raja, sopimusehdot ja taloudelliset vaikutukset ovat tiedossa.

Valmistelija	Tekninen johtaja Aki Tiihonen puh. 044 778 0893, sähköposti: etunimi.sukunimi(a)asikkala.fi
Esittelijä	Tekninen johtaja Tiihonen Aki
Päätösehdotus	Tekninen lautakunta päättää: 1. käynnistää Rautniemen alueen soveltuvuuden selvittämisen Etelä-Suomen metsien monimuotoisuuden toimintaohjelman eli METSO-ohjelman mukaiseen vapaaehtoiseen suojeluun; 2. hyväksyä METSO-metsiensuojeluhakemuksen alustavaksi tarkastelualueeksi liitekartan mukaiset metsäkuviot 224, 225, 226, 227, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238 ja 239 siltä osin kuin ne eivät jo kuulu olemassa olevaan suojelualueeseen; 3. valtuuttaa teknisen johtajan tai hänen määräämänsä viranhaltijan allekirjoittamaan ja toimittamaan Asikkalan kunnan maanomistajana METSO-metsiensuojeluhakemuksen Kaakkois-Suomen

elinvoimakeskukselle, täydentämään hakemusta sekä käymään hakemukseen liittyvät valmisteluneuvottelut; ja

4. todeta, että hakemuksen vireille saattaminen ei ole päätös alueen lopullisesta suojelemisesta. Suojeltavaksi esitettävien alueiden lopullinen rajaus, suojelumuoto, rauhoitusmääräykset, käyttöoikeudet, korvaus ja muut sopimusehdot tuodaan elinvoimakeskuksen kohdearvioinnin ja neuvottelujen jälkeen erikseen toimivaltaisen toimielimen päätettäväksi.

Päätös